

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 700/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **INFO VOJNA o. z.**, Banská Belá 141, zastúpeného Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Weis, proti postupu Správneho súdu v Bratislave (predtým Krajského súdu v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/105/2022 (predtým sp. zn. 1S/105/2022) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/105/2022. Žiada tiež, aby ústavný súd prikázal správne mu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 16. mája 2022 na pôvodne príslušnom Krajskom súde v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) žalobu, ktorú označil ako „Správna žaloba o preskúmanie zásahu do práv žalobcu, ku ktorému došlo na základe rozhodnutia žalovaného Národného bezpečnostného úradu č. 04625-0009/2022/SRD/ORM z 18. marca 2022“, ktorou navrhuje určiť nezákonnosť označeného rozhodnutia, toto rozhodnutie zrušiť a zároveň zakázať žalovanému opätovne rozhodnúť o blokovanií webových sídiel sťažovateľa, uložiť žalovanému v prípade vydania nového, ktoré bude obsahovať označenia sťažovateľa, mu ho aj doručiť a tiež žalovanému uložiť odblokovanie sťažovateľových webových stránok. Súčasne žiadal priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, uvádza, že krajský súd adresoval žalovanému výzvu na vyjadrenie sa k správnej žalobe až 17. februára 2023, teda až po viac ako deviatich mesiacoch od podania správnej žaloby. Následne

bol sťažovateľ 21. marca 2023 vyzvaný na podanie repliky. Krajský súd uznesením sp. zn. 1S 105/2022 z 20. apríla 2023 rozhodol tak, že návrh žalobcu o priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol.

3. S účinnosťou od 1. júna 2023 vstúpili do platnosti viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. nová súdna mapa). Podľa § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení 2 neskorších predpisov ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, prechádza od 1. júna 2023 výkon súdnictva z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave na Správny súd v Bratislave).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdenom porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v nadväznosti na to aj v porušení čl. 12 ods. 1 ústavy postupom správneho súdu pri rozhodovaní o správnej žalobe spolu s návrhom na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

5. Sťažovateľ, citujúc všetky relevantné ustanovenia ústavy a dohovoru vo vzťahu k namietaným právam, tvrdí, že celkovú dĺžku konania o správnej žalobe zo 16. mája 2022 považuje za neprimerane dlhú, a teda v rozpore s požiadavkou na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa sťažovateľa je táto neprimeraná dĺžka napadnutého konania zavinená postupom správneho súdu, keď ani eventuálne náročné právne posúdenie veci neoprávňovalo krajský súd zaslať správnu žalobu žalovanému na vyjadrenie až 17. februára 2023 (po viac ako deviatich mesiacoch od jej podania), rozhodnúť o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe až 20. apríla 2023 (11 mesiacov od podania návrhu) či zaslať predmetné rozhodnutie sťažovateľovi až 11. mája 2023.

6. Stroho formulovaným odôvodnením ústavnej sťažnosti sťažovateľ vyjadruje svoje presvedčenie, že postup vo veci konajúceho súdu je nezlučiteľný s obsahom ním namietaných práv podľa ústavy a dohovoru (bod 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje nemajetkovou ujmom spôsobenou prietahmi v napadnutom konaní, ktorá spočíva v jeho obavách o ochranu jeho práv, v jeho dlhotrvajúcom pociťovaní právnej neistoty a sklamaní z neprimeranej dĺžky konania, a to aj napriek jeho aktívnemu prístupu k veci. Jeho nemajetková ujma spočíva aj v pocitoch nespravodlivosti, úzkosti, márnosti, útrap, frustrácie, citového stresu a jeho poníženia, pričom tieto pocity sťažovateľa vyplývajú zo situácie vzniknutej v dôsledku porušovania povinností správneho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky zákonom o ústavnom súde

požadované náležitosti (§ 39, § 43, § 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu a od 1. júna 2023 správneho súdu v konaní v správnom súdnictve.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní (v danej veci v správnom súdnom konaní) došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

11. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti prípadu ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o správnej žalobe, ako aj o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy patrí medzi správnymi súdmi bežne rozhodovanú agendu, pričom právna alebo faktická zložitosť konkrétnej sťažovateľovej veci môže byť indikovaná pomerne netradične napísanou žalobou, v ktorej sa spája viacero nárokov sťažovateľa. Nepopiera, že výsledok napadnutého konania je pre sťažovateľa nepochybne dôležitý, ale tento typ konania nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany konajúcich správnych súdov osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach), a to napriek tomu, že súčasťou žalobného petitu je aj eliminovanie zásahu orgánu verejnej správy podľa § 252 až § 263 Správneho súdneho poriadku.

12. Posúdiac správanie účastníkov konania, ústavný súd, odhliadnuc od komplikovanosti žalobných bodov, petitu správnej žaloby, no najmä zásahovej žaloby, uvádza, že sťažovateľ sa svojím správaním o vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní nepričinil.

13. Pri hodnotení tretieho kritéria ústavný súd poukazuje na judikatúru súvisiacu s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné

prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

14. Ústavný súd dlhodobo stabilne judikuje, že čas na konanie bez zbytočných prieťahov nemožno presne ohraničiť. Rovnako tak nie je presne časovo ohraničená ani primeranosť lehoty, kedy by mala byť tá-ktorá vec prerokovaná a najmä rozhodnutá [I. ÚS 92/97 (ZNaU 23/98), I. ÚS 61/98 (ZNaU 18/98)]. V tomto kontexte treba dať do pozornosti aj rozhodovacia prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach (a obdobne aj vo veciach správneho súdnictva) dĺžka súdneho konania na jednej inštancii v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok EŠLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

15. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021), I. ÚS 531/2023].

16. Posudzujúc aktuálnu dĺžku napadnutého konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom tvrdená nečinnosť krajského (v súčasnosti správneho) súdu v napadnutom konaní sama osebe nemá takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Celková dĺžka napadnutého konania v súčasnosti predstavuje jeden rok a sedem mesiacov a táto dĺžka bez ohľadu na to, že krajskému súdu trvalo deväť mesiacov, kým doručil správnu žalobu so žalobou proti inému zásahu orgánu verejnej správy na vyjadrenie žalovanému, nie je nezlučiteľná so základnými právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta. Vzhľadom na argumentačné prepojenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy taktiež nemožno vyvodiť (resp. konštatovať) ani porušenie predmetného základného práva.

17. Vo vzťahu k petitu ústavnej sťažnosti, v ktorom je okrem iného namietané aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu, resp. správneho súdu v napadnutom konaní, ústavný súd postrehol, že argumentácia sťažovateľa v rámci obsahu ústavnej sťažnosti smerovala k vysloveniu porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to postupom správneho súdu v napadnutom konaní, ktorý považuje za prieťahový a nezlučiteľný s požiadavkou rýchleho prejednania veci.

18. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd konštatuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti

daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07, IV. ÚS 562/2023).

19. Ak v rámci prebiehajúceho konania trvajúceho pred správnym súdom ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti niečo viac ako 1 a pol roka došlo k parciálnemu rozhodnutiu, a to konkrétne k zamietnutiu návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (uznesenie krajského súdu sp. zn. 1S/105/2022 z 20. apríla 2023), je zrejmé, že konajúci súd sa vecou sťažovateľa zaoberá. Podľa názoru ústavného súdu momentálnu dĺžku trvania napadnutého konania nemožno označiť ani ako hraničnú, stále je ústavne akceptovateľná, a preto zásah do sťažovateľom namietaného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v zmysle ním predložených námietok nedosahuje takú ústavnoprávnu intenzitu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv.

20. Komplexným posúdením veci s prihliadnutím na dĺžku napadnutého konania vedeného správnym súdom ústavný súd uzatvára, že hoci postup najmä krajského súdu ani správneho súdu nemožno považovať z časového hľadiska za optimálny, vyhodnotením postupu vo veci konajúcich súdov tak sťažovateľom namietaná „nečinnosť“ podľa názoru ústavného súdu nenapĺňa svojou intenzitou požiadavku závažnosti do takej miery, aby táto dosiahla ústavnoprávny rozmer (k tomu bod 14 tohto uznesenia), najmä ak novozriadený správny súd po prevzatí veci urobil príslušné opatrenia na odstránenie neistoty sťažovateľa a bol naplnený aj účel sťažnosti podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov po tom, čo podpredsedníčka krajského súdu a v súčasnosti predsedníčka správneho súdu vyhodnotila sťažnosť sťažovateľa ako dôvodnú.

III.2. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy:

21. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy, ústavný súd poukazuje na to, že tomuto ustanoveniu priznáva vo svojej judikatúre charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Toto ustanovenie ústavy je implicitnou súčasťou akéhokoľvek rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 26/2010, I. ÚS 686/2013, II. ÚS 550/2013, IV. ÚS 214/2011). Článok 12 ústavy však nemá charakter základného práva a slobody, resp. ľudského práva a základnej slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Jeho aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného ústavného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu ústavnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (m. m. I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

24. Na okraj vecí k tretiemu kritériu posudzovania zbytočných prietáhov v konaní (body 13 a 15 tohto uznesenia) ústavný súd považuje za potrebné dodať, že z vlastnej rozhodovacej činnosti je mu známa početnosť rozhodovanej agendy súvisiacej s presunom výkonu správneho súdnictva z krajských súdov na správne sudy, keď k 1. júnu 2023 prevzal bratislavský správny súd 5 766 nerozhodnutých vecí z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre, ako aj personálne problémy s tým spojené, keď z celkového počtu 44 miest sudcov je obsadených 23, z toho 19 aktívnych (napr. I. ÚS 556/2023, I. ÚS 372/2023, I. ÚS 386/2023). Hoci otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie, či v konaní došlo k zbytočným prietáhom, a ani nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších zamestnancov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 3/2020, I. ÚS 363/2020, I. ÚS 609/2022). Rovnako sa nemožno zbaviť zodpovednosti za prietahy v konaní v súvislosti so zmenami v organizácii súdov (tzv. súdna mapa, účinná od 1. júna 2023) napriek tomu, že i táto sa nesporne odrazí v plynulosti súdnych konaní (m. m. I. ÚS 372/2023). Na druhej strane okolnosť hodnú osobitného zreteľa môže predstavovať enormná zaťaženosť všeobecných súdov hraničiaca s ich schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase (obvyklý) riadny chod orgánov verejnej moci [m. m. IV. ÚS 471/2021 (ZNaU 29/2013)]. Ústavný súd tieto okolnosti posudzuje v súvislosti s konaniami prekračujúcimi časové obdobie dlhšie ako tri roky alebo pri úplnej nečinnosti súdu. V danej veci však takáto intenzita nečinnosti naplnená nebola (k tomu bod 18 a 19 tohto uznesenia).

25. Napokon ústavný súd uzatvára, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľovi nebráni, aby ústavnému súdu predložil novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu